

**EN VÄRDEGRUND MED ELEVEN
I CENTRUM**

En värdegrund med eleven i Centrum

Värdegrunden är anpassad till skolområdet utifrån läroplanerna, "Malmö Skolplan" och "Värdegrund för arbete och relationer i Malmö stad".

Läroplan för förskolan (*Lpfö 98*), läroplan för den obligatoriska skolan, förskoleklassen och fritidshem (*Lpo 94*) och läroplan för de frivilliga skolformerna (*Lpf 94*) fastställer alla att verksamheterna skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Alla som verkar i skolan skall hävda de grundläggande värden som anges i skollag och läroplaner och klart ta avstånd från det som strider mot dem. Värdegrunden grundläggs i förskolan. Vad som sägs i läroplanen för förskolan beträffande värdegrundsfrågor återfinns i de andra läroplanerna och oftast med samma ordalydelse. Alla tre läroplanerna uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla alla verksamheter. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna rättigheter och skyldigheter lyfts fram. Det är de vuxnas ansvar att vara normgivare. Rådande kulturell mångfald ger barnen/eleverna möjligheter att grundlägga respekt och aktning för alla människor.

Delaktighet och tilltro till den egna förmågan skall stimuleras och få växa redan från förskolan. I Malmö skolplan står att skolan är en arbetsplats för alla som vistas i den. För att skapa arbetsro, kreativitet och utveckling krävs delaktighet i form av reellt elev- och föräldrainsflytande. Det krävs tydliga normer och regler syftande till trygghet, hänsyn, respekt och jämställdhet. Det skall vara intressant och stimulerande att delta i alla Malmös pedagogiska verksamheter. Enligt "Värdegrund för arbete och relationer i Malmö stad" skall all verksamhet i Malmö bygga på hög kompetens, arbetsglädje och serviceanda. Som anställd krävs en positiv människosyn, förmåga att visa respekt och vara lyhörd för barnets/elevens behov. Tydlig fördelning av ansvar och befogenheter skall känneteckna verksamheten. I Malmö skolor skall det finnas en helhetssyn där varje medarbetare tar ansvar för helheten i verksamheten. Verksamheten skall ge förutsättningar för att medarbetarnas resurser används på bästa sätt. Delaktighet och samverkan är viktiga förutsättningar för att åstadkomma ett bra resultat.

Grundläggande förutsättningar för en gemensam värdegrund

Redan i förskolan ska lusten att lära och att känna empati för andra stimuleras för att sedan bibehållas genom hela livet.

Skolan ska ha en tydlig och känd organisation och visa hur ansvaret är fördelat så att elever, föräldrar och lärare vet till vem man vänder sig.

Skolledaren ska tydliggöra skolans normer och värderingar samt säkerställa rättssäkerheten i samband med skolans myndighetsutövning. Ledarskapet ska präglas av mod och förmåga att hantera konflikter. Skolledare ska skapa förtroende, vara tillgängliga och lyhörda.

Lärare ska vara engagerade, kunniga och entusiastiska och ha god social kompetens samt stimulera

eleverna att ta eget ansvar. Den värdegrund och kunskapssyn som anges i styrdokumentet ska ständigt utvecklas genom diskussioner och reflektioner.

De yrkesetiska principerna ska prägla all samvaro i skolan.

Eleverna ska under sin skoltid kunna ta allt större ansvar för sin utveckling och sitt lärande.

Föräldrar ska genom sitt engagemang ta ansvar för sina barns skolgång.

I Malmö stads gemensamma värdegrund avses med skola samtliga förekommande kommunala skolformer inklusive förskola och med elev avses barn, elev och vuxenstuderande.

En gemensam värdegrund för Malmö stads skolor - Skolan skall vara en plats o

Samarbete, respekt och samverkan

Samarbetet mellan skolläda, personal och elever ska präglas av ömsesidig respekt för alla lika värde. Ordet respekt ska förtydligas så att alla känner till dess innebörd. Skolan ska vara en viktig arena för att motverka alla former av kränkande behandling som sexuella trakasserier, rasism, homofobi etc. Alla elever ska få uppmärksamhet och känna att "jag kan – jag duger – jag vill". Skolans samverkan med föräldrarna ska skapa optimala möjligheter för barnens och elevernas utveckling och lärande.

Inflytande och ansvar

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och föräldrar har. Rektor har ett övergripande ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Lärarna ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan. Elever ska beredas möjlighet till inflytande och delaktighet i det kortsiktiga såväl som det långsiktiga enskilda och gemensamma arbetet på skolan. Eleverna ska ha inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

dit alla går med glädje och nyfikenhet.

Trygghet och regler

Skolan ska vara en trygg och utvecklande lärmiljö för elever och personal.

I skolan ska det finnas tydliga normer och regler som arbetats fram gemensamt. Det ska råda arbetsro i skolan, så att varje elev får möjlighet att utvecklas och lära efter egen förmåga. Skolan ska ta vara på positiva normsändare och ge positiv återkoppling vid rätt beteende likaväl som att göra tydliga markeringar vid felaktigt beteende. Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöförordningen gäller för alla på skolan. För att säkerställa arbetsron i skolan ska personalen kontinuerligt ges kompetensutveckling i ledarskap med eleven i centrum.

Beslutade planer/åtgärdsprogram som grund för en gemensam värdegrund

På varje skola ska rektor ansvara för att det finns gemensamma:

- Ordningsregler framtagna av elever, föräldrar och skolpersonal.
- Likabehandlingsplan i enlighet med *"Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever"*. Häre ingår bland annat mobbning.
- Plan för systematiskt arbetsmiljöarbete med tydlig ansvarsfördelning.
- Handlingsplan för en trygg och säker skola/Handlingsplan mot hot och våld.
- Handlingsplan mot skolk.
- Åtgärdsplan för SSP-arbetet (skola, socialtjänst, polis) i de fall sådan grupp har etablerats.

Dessa planer med tillhörande arbetsgång ska aktualiseras vid varje läsår så att de blir väl kända av alla elever, föräldrar och all personal i skolan.

När någon part inte följer uppsatta regler, ska den konkreta arbetsgången i respektive handlingsplan/åtgärdsprogram aktiveras.

Uppföljning

Värdegrundsarbetet ska varje år beskrivas och rapporteras i respektive nämnd.

Disciplinära åtgärder och konsekvenser - Elevers tillrättaförande regleras i skollag och förordningar.

Utdrag ur Skollagen 3 Kap. 1 § och 11 §

- Skolplikt råder i grundskolan
- Närvaroplikt råder i grundskolan

Utdrag ur Grundskoleförordningen 5 Kap. 5 § och 6 Kap. 9-10 §§

- Läraren skall uppmana elev som uppträder olämpligt att ändra sitt beteende
- Kontakta vårdnadshavare
- Utvisa elev för högst återstoden av pågående arbetspass eller låta eleven under uppsikt stanna i skolan högst en timme
- Anmälan till rektor för vidare utredning
- Elevvårdskonferens
- Anmälan till styrelse

Utdrag ur Gymnasieförordningen 6 Kap. 21-25 §§, Förordning om vuxenutbildning 6 Kap. 4-7 §§ och Förordning om vuxenutbildning för utvecklingsstörda 3. Kap 7 §

- Lärare skall uppmana elev som begått en mindre förseelse eller uppträtt olämpligt att ändra sitt uppförande
- Orsaken till beteendet skall utredas

- Utvisa elev för högst återstoden av pågående arbetspass
- Anmälan till rektor för vidare utredning
- Skriftlig varning
- För omyndig eller ogift elev skall vårdnadshavarna snarast underrättas
- Avstängning från undervisningen helt eller delvis två veckor av terminen respektive förvisas för en viss tid. Båda åtgärderna beslutas av styrelsen.

”Att anmäla brott - handlingsplan i Malmö stad”

skall vara ett aktivt stöd för skolledning och personal.

Allmänna Bestämmelser 05

reglerar tillrättavisande av personal.

Skollagen 3 Kap. 15-16 §§

reglerar vårdnadshavarnas ansvar för skolpliktens uppfyllande.

När någon part inte följer uppsatta regler, skall den konkreta arbetsgången i respektive handlingsplan/åtgärdsprogram aktiveras.

Specialpedagogisk insats - Rektor kan, om en elev har behov av specialpedagogiska insatser och det finns särskilda skäl, besluta om enskild elevs placering i särskild undervisningsgrupp.

I Malmö stads handlingsplan *Välfärd för alla – det dubbla åtagandet* finns under rubriken Utbildning uppdraget att för Malmö stads skolor ta fram en gemensam värdegrund.

Med metoden fokusgrupper tog elever, föräldrar, medborgare, lärare, skolledare och politiker fram över 450 påståenden om vad som kännetecknar en bra skola. Dessa påståenden strukturerades och bearbetades till ett förslag till gemensam värdegrund.

I arbetsgruppen för värdegrunden har ingått:

Britten Synnergren, stadsdelschef Centrum, sammankallande

Marie-Louise Andersson, barn och ungdomschef, Hyllie stadsdelsförvaltning

Barbro Bergdahl, barn och ungdomschef, Centrums stadsdelsförvaltning

Ingegerd Ekström, barn och ungdomschef, Södra Innerstadens stadsdelsförvaltning

Gun Wiklund, utvecklingsledare, utbildningsförvaltningen

Kerstin Wramell-Lundin, planeringssekreterare, stadskontoret

Björn Klefbohm, Fosie stadsdelsförvaltning, processledare

Kommunstyrelsen antog förslaget till en gemensam värdegrund för Malmö stads skolor den 7 juni 2006.